

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Ringmajandus algab koostööst

Kuidas ühistud saavad ressursse paremini vääringdada
ja liikmetele rohkem väärtust luua

Paradigma muutus: Raiskamisest väärindamiseni

Lineaarne mudel: Raiskamine

Jääk on kulu ja probleem

Sõltuvus ostetud sisenditest

Olete hinnavõtjad

Eesmärk: Kuidas odavalt lahti saada?

Ringbiomajandus: Väärindamine

Jääk on vara ja uus toore

Toodame sisendid ise
(biogaas, digestaat)

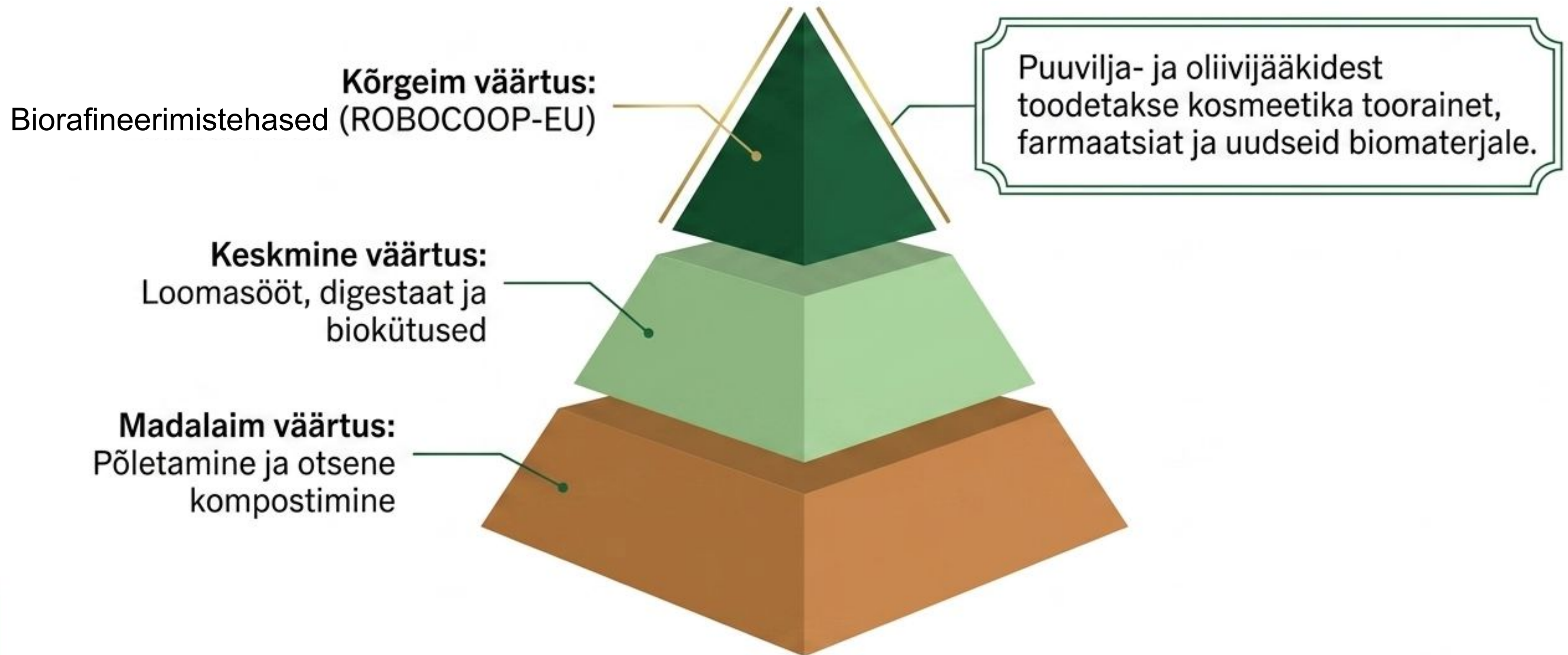
Olete hinnamäärajad

Eesmärk: Kuidas igast tonnist
maksimaalne tulu teenida?

Kuldreegel: Toodetud saadused ei tohiks kunagi langeda biomassi ringlusest välja.

Euroopa horisont: Väärindamise püramiid (ROBOCOOP-EU)

Kaks strateegilist baasküsimust konkurentsivõime tagamiseks

Kontekst

EL-i regulatsioonid eeldavad kogu toote elukaarest teadlikkuse loomist. See on eelduseks enne lahenduste leiutamist.

Raiskamine ja väärtuse kadu toimuvad enamasti siis, kui materjal on teie käest juba lahkunud.

Tuleviku ärimudel nõuab materjali vaatlemist **kogu elukaare ulatuses**, mitte ainult ühe ettevõtte piires.

Linearmajanduse lõks: Olete hinnavõtjad mõlemast otsast

Inflatsioon ei ole lihtsalt üldine hinnatõus, vaid kulude ja müügihindade erinev liikumine.

Tootja ei saa oma kulude kasvu (nt 71% kallim lämmastikväetis) automaatselt toodangu lõpphinda üle kanda.

Tulemus: Käive võib kasvada, kuid reaalne kasum väheneb.

Mängumuutja: Sisendite ostmisest sisendite tootmiseni

Kõige tugevam kaitse inflatsiooni vastu on vähendada sõltuvust volatiilsetest välismõjudest (imporditud fossiilkütused, mineraalväetised).

Vana mudel

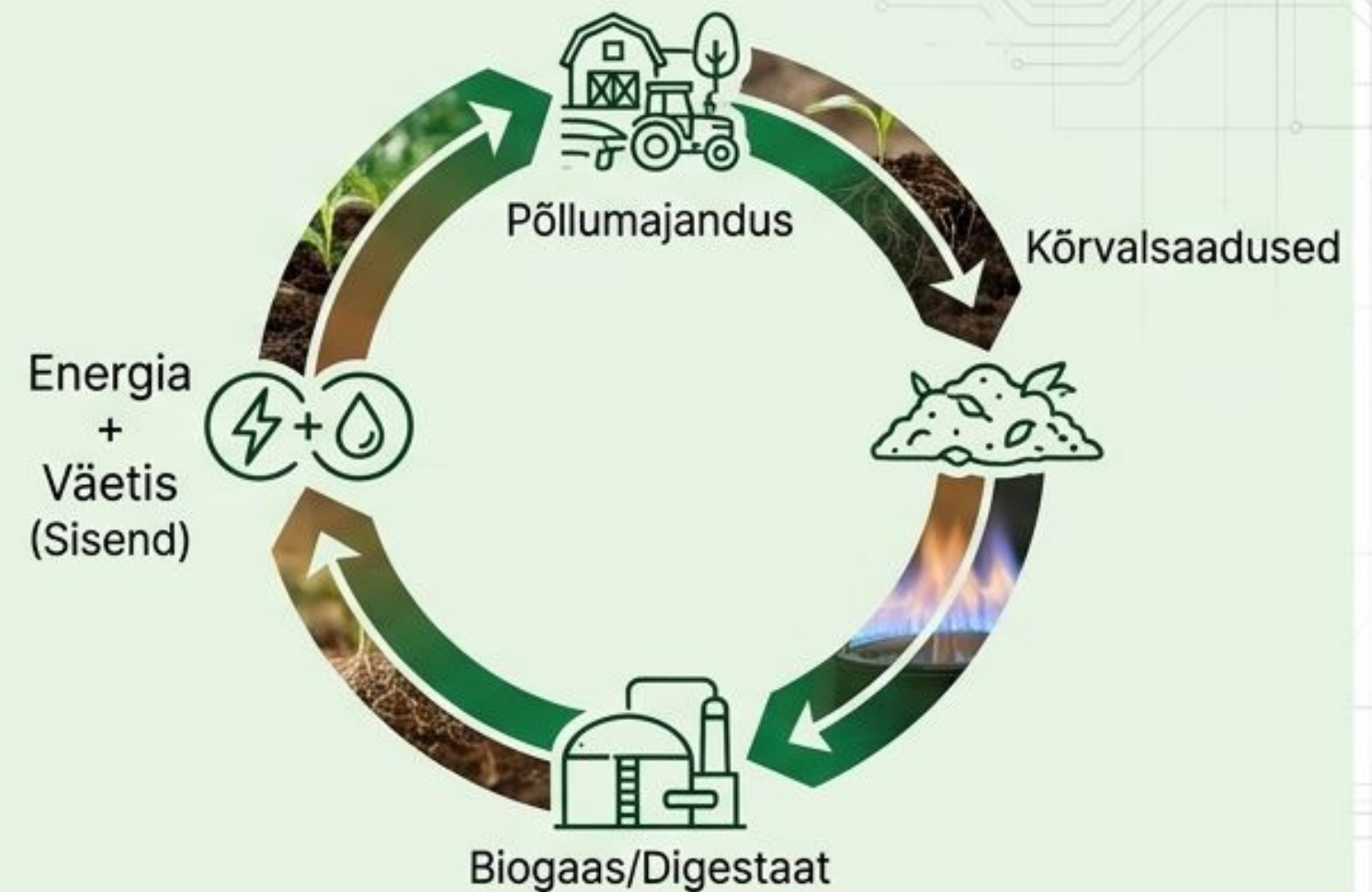

Kulud väljaspool ringi, jäätmed on lõplikud.

Strateegiline suund

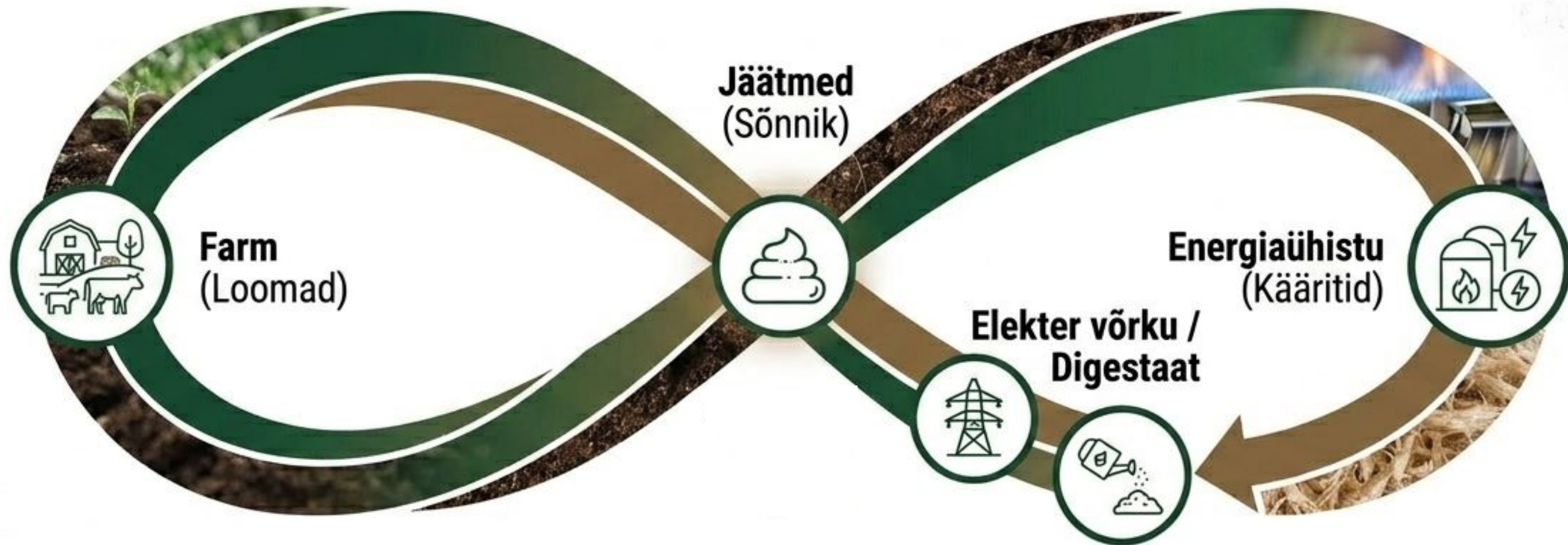
Biomassi jääkidest (sõnnik, taimejäägid) saab toota vajamineva energia ja toitained kohapeal.

Uus mudel

Energia ja toitained muutuvad kulurealt tulutoovaks varaks.

Suletud lokaalne ressursiring

USA Maaelektriühistud (Rural Electric Co-ops): Piimafarmide sõnnik kogutakse kokku ühistu anaeroobsetesse käärititesse.

Toodetakse biogaasi ja elektrit; jääkmass rändab tagasi põldudele kvaliteetse väetisena. Ülejääk müüakse elektrivõrku.

Strateegiline väärtus: Farmist saab iseenda energia- ja väetisetarnija.

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

ÜHISTU PAKUB VÕIMALUSI

Ressursipank

Kogume andmeid ja jagame ressursse

Kaskaadväärindame

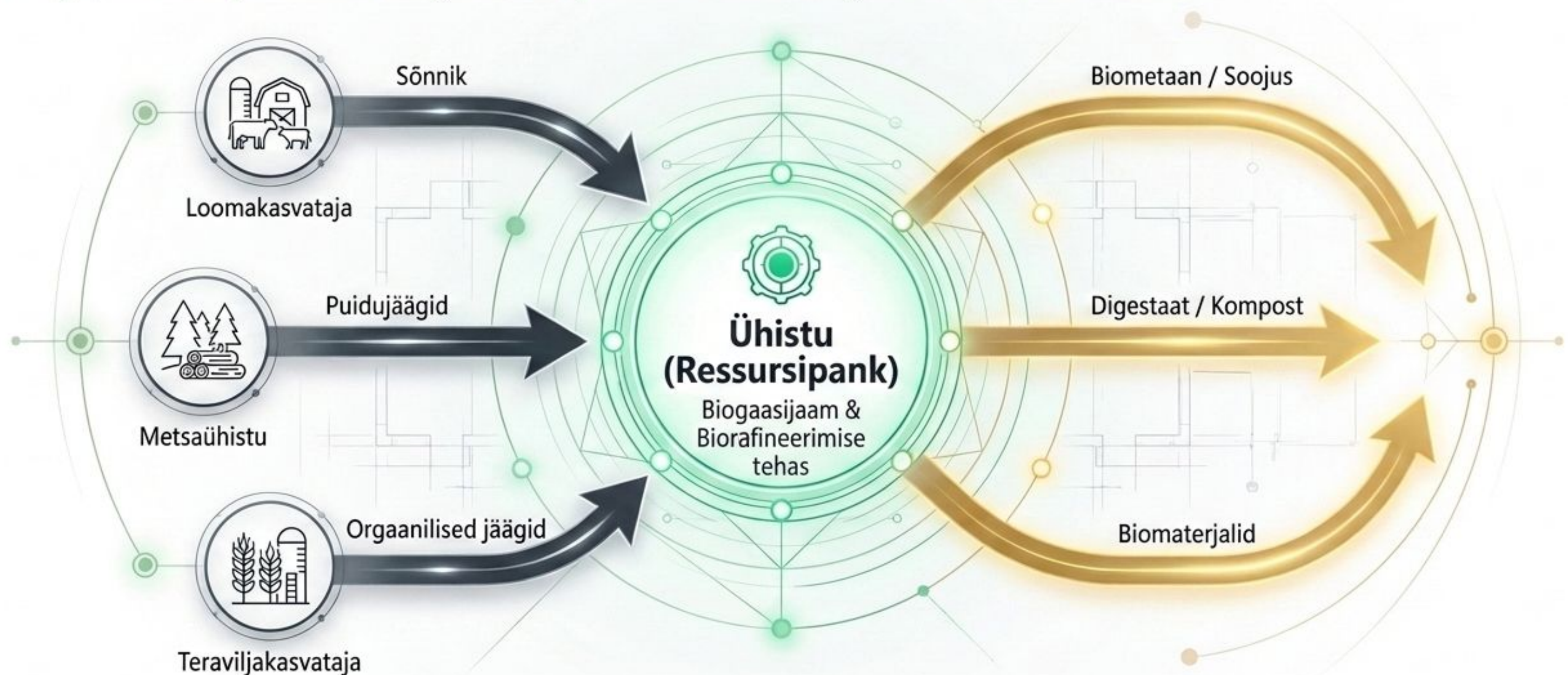
Digitaalne optimeerimine ja taristu

Turuväärtuse kaitsmine

...

Ühistu kui piirkondliku ressursipanga roll

Energia, toitainete ja biomassi voogude ühine juhtimine. Ühe liikme jääk on teise odav sisend.

Euroopa suurim majanduslik absurd: impordime seda, mida ise ära viskame

Impordi šokk:

2023. aastal importis EL ainuüksi USA-st 2,5 miljonit tonni orgaanilisi jääke ja teiseseid tooraineid.

Kohalik pimeala:

Samal ajal jääb märkimisväärne osa meie oma põllumeeste ja metsaomanike jääkidest raporteerimata ja kasutamata.

Lahendus:

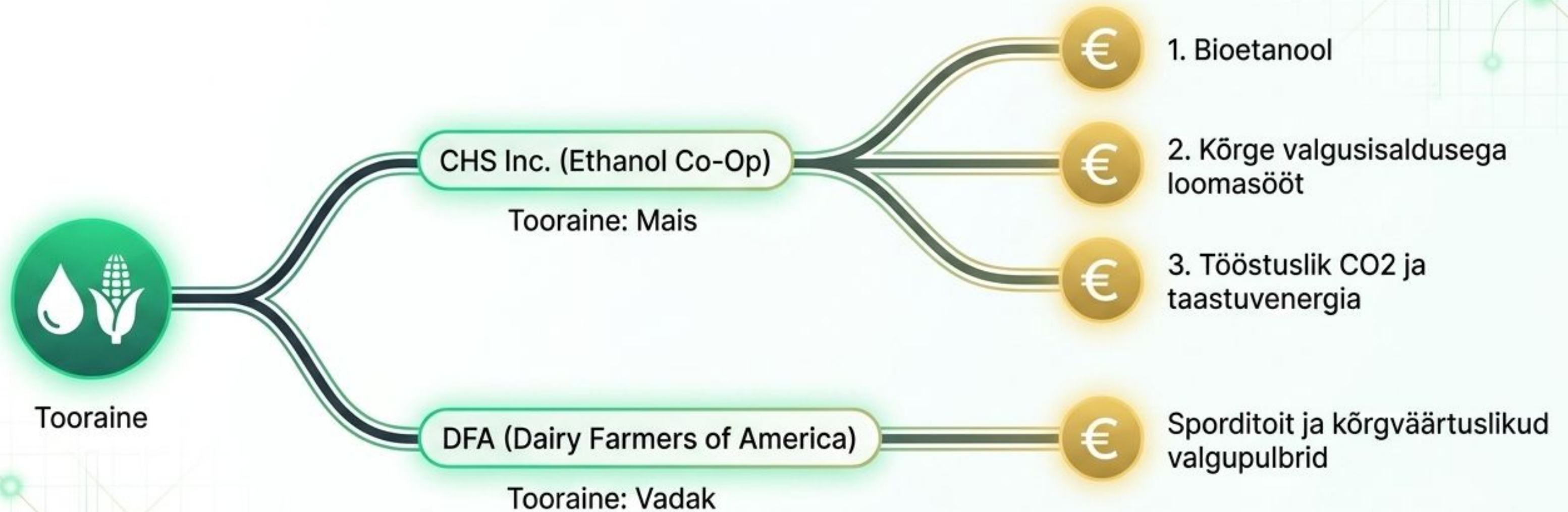
Kohalike jääkide täpne andmestik ja kaardistamine on esimene samm, mis avab uued tarneahelad ja asendab impordi.

Andmed avavad ukse impordi asendamisele kohaliku tuluga

Raporteeritud ja kaardistatud kohalik jääk = väärtuslik tooraine, mis asendab kalli impordi.

Kaskaad-väärindamine: USA ühistute edu valem

Strateegiline väärtus: Väärtusahela pikendamine ja mitmekordne väärimine hajutab hinnariski.

kuidas hinnata tasuvust?

Täna: Lineaarmudel

5 tonni
õunapressjääki.

Jäätme probleem ja
utiliseerimiskulu.

Negatiivne
(maksad, et
vabaneda).

Tulevik: biorafineeritud kõrge
lisandväärtusega toode

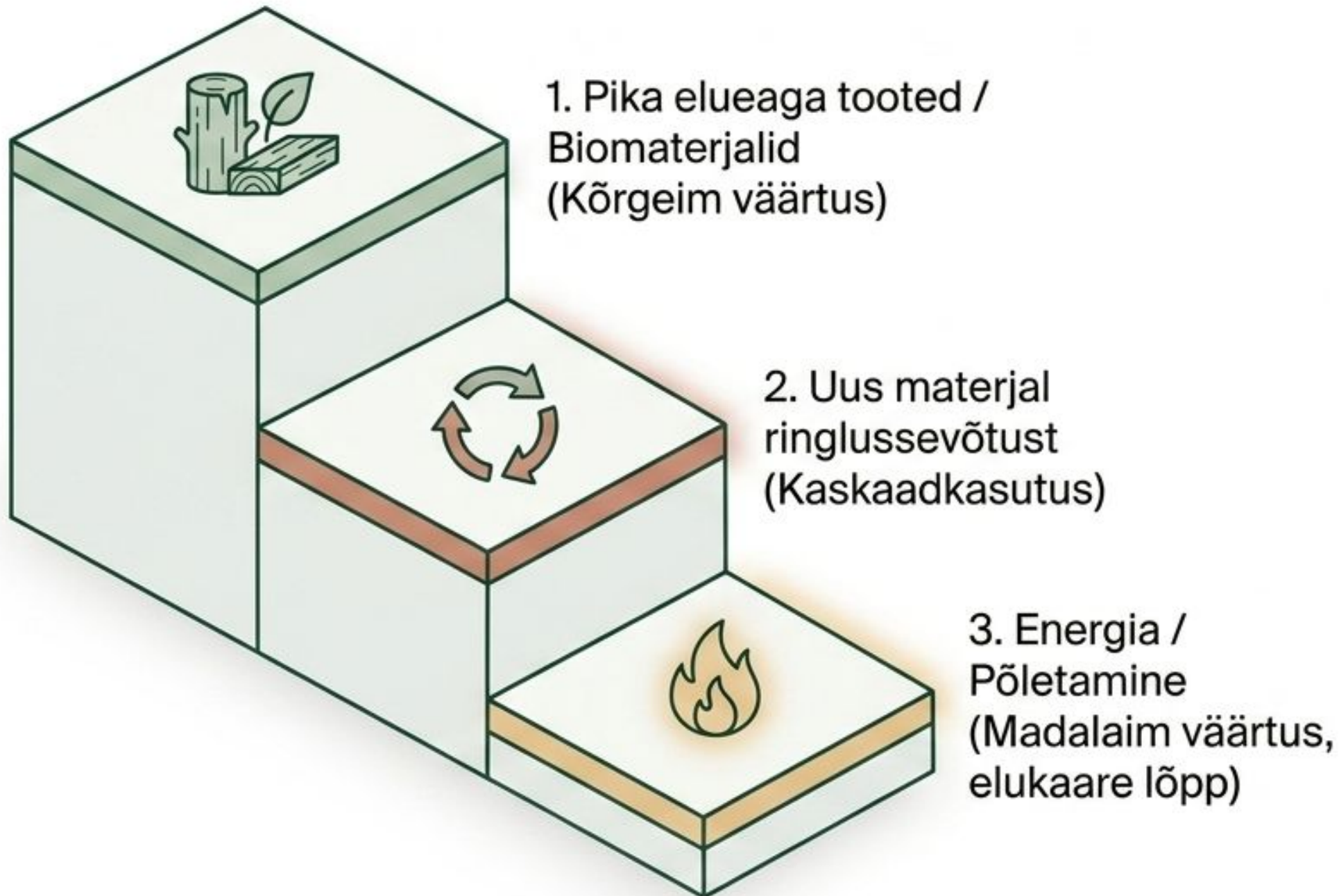
Külmpressitud
õunaseemneõli.

Eksklusiivne toore
kosmeetikatööstusele.

Premium marginaal
(kordades kõrgem kui
põhitootte hind).

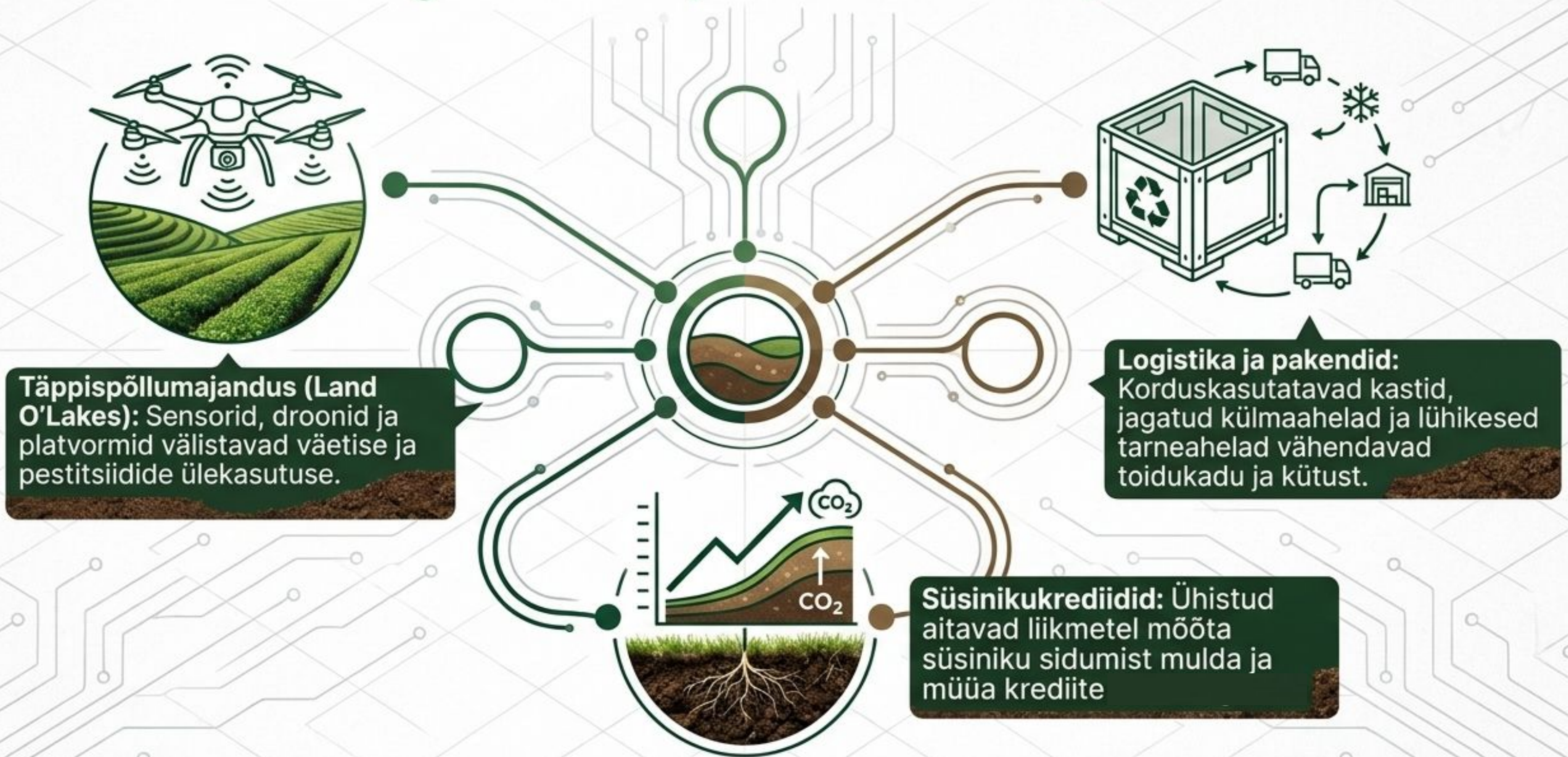
Metsanduse erifookus: Väärtuse ja eluea maksimeerimine

Nihe mõtteviisis: Eesmärk ei ole maksimeerida kiirelt müüdavate tihumeetrite mahtu, vaid ühe tihumeetri majanduslikku väärtust.

Põhireegel: Puidu põletamine peab olema materjali elukaare viimane, mitte esimene etapp.

Digitaalne optimeerimine ja infrastruktuur

Strateegiline väärtus: Optimeerimine = raiskamise nullimine = puhas kasum

Turu väärtuse kaitsmine: Geograafiline tähis (KGT/GT) ühistu strateegiana

Üksiktootjad konkureerivad hinnaga. Ühistud, kes loovad ja kaitsevad geograafilisi tähiseid, konkureerivad unikaalsuse ja mainega.

Seos riigihangetega: Kuidas võita koolitoidu hankeid

Nõue: Soovime ainult Eesti tootjate õunu / Eesti ettevõtet.

Tulemus: ❌ **KEELATUD.**

Rikub EL-i konkurentsireegleid ja võrdse kohtlemise põhimõtet.

Nõue: Nõuame ametliku EL-i geograafilise tähisega (KGT) toodet või kindlat tarneaahela värskust.

Tulemus: ✅ **LUBATUD.**

Hankija viitab ametlikule kvaliteedikavale, mis kaudselt, kuid seaduslikult eelistab kohalikke ühistuid.

Finantssünergia: Ligipääs soodsamale kapitalile

EL Toetused

Rohelaenud

Uued turud

Euroopa Liidu poliitikad soosivad otseselt biomajandust.

1. Investeeringu- ja innovatsioonitoetustele.

2. Soodsamatele pankade rohelaenudele (ESG nõuded).

3. Nõudlikele, rohelistele eksporditurgudele ja riigihangetele.

Põhisõnum: Keskkonnanõuded ei ole piirang – need on pilet uutele turgudele.

Kuidas väärimdamine ravib ärisiske

Ärisisk	Ringmajanduslik Lahendus	Reaalne Mõju
Väetiste hinnatõus	 Toitainete taaskasutus, digestaat, kompost	Sisendikulu ↓
Energia ja kütuse hinnatõus	 Biogaas, biomass, omaenergia tootmine	Sõltuvus fossiilkütustest ↓
Toodangu hinna langus turul	 Kõrvalsaaduste väärimdamine (uued tooted)	Tuluallikate arv ↑
Kliima- ja keskkonnarisk	 Mulla ja vee ökosüsteemide taastamine	Süsteemi vastupidavus ↑

Finantssünergia: Ligipääs soodsamale kapitalile

EL Toetused

Rohelaenud

Uued turud

Euroopa Liidu poliitikad soosivad otseselt biomajandust.

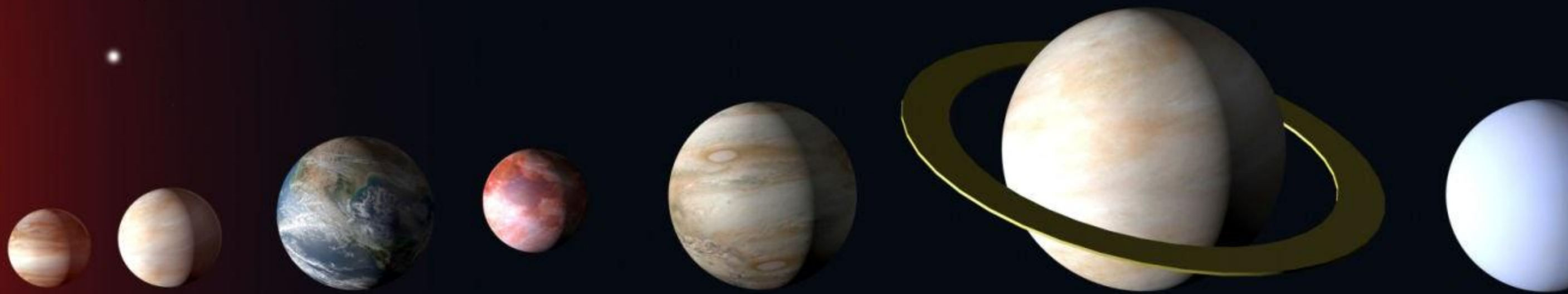
1. Investeeringu- ja innovatsioonitoetustele.

2. Soodsamatele pankade rohelaenudele (ESG nõuded).

3. Nõudlikele, rohelistele eksporditurgudele ja riigihangetele.

Põhisõnum: Keskkonnanõuded ei ole piirang – need on pilet uutele turgudele.

Vaatame suurt pilti

Ühistu kõige strateegilisem küsimus ei ole:
Kuidas muutuda ringmajanduslikumaks?

“Millised ressursid lähevad meie liikmete vahel praegu raisku või ostetakse kallilt väljast sisse, ja kuidas saaksime nende ümber ehitada ühise ärimudeli?”

Unustame sõna 'Ringmajandus'. Räägime väärtusest.

